

Svar på høringsbrev datert 28.06.2021 vedr omdanning av IHKUS i hht KL §31-2

Det vises til høringsbrev datert 28.06.21. Det vises også til felles uttalelse fra rådmannsutvalget i Indre Helgeland regionråd, dvs. rådmennene i Nesna-, Lurøy-, Hemnes-, Rana- og Hattfjelldal kommune, oversendt til Knut Soleglad den 28.02.21 (bekreftet mottatt den 01.03.21). Rådmannen i Grane slutter seg også til høringsvaret.

Innledningsvis må det påpekes at nevnte uttalelse ikke ser ut til å ha blitt vektlagt av kontrollutvalgssekretæren i prosessen frem mot saksforberedelsen til styret i IHKUS eller til høringene i KU i alle kommunene. Hverken notat datert 18.06.21, eller forslag til samarbeidsavtale inneholder spor av utredningen. Utredningen vedlegges derfor på nytt i sin helhet.

En vil videre gjengi og henwise til dennes konklusjon og anbefaling utredningens kap.8:

Utfordringer fremover

Kontrollutvalget er viktig for å oppnå en velfungerende egenkontroll i den enkelte kommune. En god egenkontroll styrker innbyggernes tillit, og er viktig for å sikre effektiv og riktig bruk av ressursene. Sekretariatet er en avgjørende ressurs for at kontrollutvalget skal kunne fylle sin tiltenkte rolle i kommunenes egenkontroll.

Kontrollutvalgenes arbeid har fått økt betydning de siste årene, noe som vil påvirke forvaltningsarbeidet i samtlige kommuner. Ny kommunelov og nye bestemmelser om kommunens internkontroll, gjør det enda mer viktig å ha et profesjonelt og faglig robust tilsynsapparat.

Følgende utfordringer vil være sentrale for arbeidet framover:

- 1. Antall saker og kompleksiteten på sakene i kontrollutvalgene øker år for år. Dette har bl.a. sammenheng med at utvalgene selv har blitt mer proaktive for å følge opp sitt mandat. Innbyggernes økte bevissthet om sine rettigheter fører til flere henvendelser. Dessuten bidrar utvalgenes økte status i kommunene også til at flere saker forelegges kontrollutvalget.*
- 2. Økt egenkontroll i ny kommunelov. Kontrollutvalget vil etter ny lov få nye oppgaver i form av forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og kontroll med virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen. Spesielt førstnevnte oppgave vil trolig innebære ekstra fokus.*
- 3. Sekretariatet er kunnskapsbaserte virksomheter. For å kunne rekruttere og holde på dyktige medarbeidere kreves det at de får faglige utfordringer og et bedre fagmiljø. Få ansatte (en ansatt i IHKUS) gir økt sårbarhet ved sykdom og begrenset kompetanse.*
- 4. Flere kommuner konkurransesetter revisjonen*

I slike saker er det kontrollutvalget som har innstillingsrett til kommunestyret, og saken skal forberedes av kontrollutvalgetssekretariat. Dette gir nye kompetansekrav, nye arbeidsoppgaver og flere samarbeidsparter for sekretariatet å forholde seg til.

Styret i IHKUS har vedtatt en fremdriftsplan som har som mål om at IHKUS skal være omdannet innen utgangen av 2021. Kravet i kommuneloven er at omdanningen skal være gjort innen utgangen av 2022. Dvs at det er god tid til å gjennomføre utredning av også spørsmål om IHKUS skal fusjoneres med andre kontrollutvalgssekretariat i regionen, for derigjennom å skape et mer robust sekretariat for kontrollutvalgene i kommunene.

Rådmannsutvalget i IHR anbefaler at slik utredning gjennomføres.

Rådmannsutvalget i IHR har i sin utredning/vurdering tatt utgangspunkt i kommunenes nåværende og fremtidige behov for å ha nok kompetanse og profesjonalitet i kontroll og tilsynsapparatet.

Kommunelovens krav om internkontrollsystem, og særlovers kvalitetskrav utfordrer alle delene av det kommunale apparatet, så også det sekretariatet som skal forberede og utrede saker til kontrollutvalgene.

Kommentarer til fremlagt notat og forslag til samarbeidsavtale:

Det er i notatet fra Soleglad ikke vurdert andre organisatoriske løsninger enn kommunalt oppgavefelleskap (KOF). Dette gis det ingen begrunnelse for dette, ut over formuleringen «omdanning til et kommunalt oppgavefelleskap er mest relevant». Det er svært uklart hvorfor ikke andre modeller kan være relevante.

Forslaget til samarbeidsavtale ser ut til å være en videreføring av avtalen fra 01.01.05. Hvis man skulle lande på et KOF, burde det nå vært laget en helt ny avtale som avløser gammel avtale. Flere forhold i gammel avtale er utdatert.

Under § 5 er det fortsatt beskrevet at forslag til årsbudsjett skal legges frem for Indre Helgeland regionråd, KU'ene og Vefsn kommune. Det er ikke videre logisk at kun én av eierkommunene skal uttale seg og ikke de andre. Grane kommune er heller ikke nevnt.

I § 7 vises det til Hemnes som kommune for hovedkontor. Hovedkontorkommunen «forutsettes» å være behjelpelig med alle praktiske gjøremål.(.). Det vil vel kanskje være rimelig at det inngås en formell avtale mellom «vertskommunen» og IHKUS, som formelt avklarer de ytelsene som kommunen skal stille med. Det er ikke redegjort for om Hemnes kommune er konsultert på dette punktets innhold.

§9 beskriver sekretærrollen. Det vises i den anledning til rådmannsutvalgets utredning og fokus på kompetanse og sårbarhet, og det økende behovet for et kvalifisert tilsynsapparat.

Rådmannsutvalget i Indre Helgeland regionråd vil fortsatt understreke behovet for å utrede et bredt beslutningsgrunnlag for kommunestyrene, før styret i IHKUS og kontrollutvalgene får seg forelagt sak om endret organisering. Tidsmessig er det god tid til å gjøre slik utredning.

Med hilsen

.....
Robert Pettersen
Rådmann
Rana kommune

.....
Stian Skjærvik
Hattfjelldal kommune
Rådmann

.....
Karl-Anton Swendsen
Lurøy kommune
Rådmann

.....
Lill Stabell
Rådmann
Nesna kommune

.....
Amund Eriksen
Hemnes kommune
Rådmann

.....
Anita Mellingen
Grane Kommune
Fung. rådmann